

91. Zwartwassen

april 2010

De fiscus aast op het witwassen van geld. Daar is niets op tegen. Ik ben er zelfs voor. Curieuzer echter is de grote zwijgzaamheid over het zwartwassen van geld. Dat is taboe. Gelukkig is er een zekere Dambisa Moyo (Zambia, Harvard, Oxford) die het zwartwassen aan de kaak stelt, en wel zodanig dat zij daarmee ook nog de internationale pers bereikt. Dat is verheugend. Temeer daar het zwartwassen bij uitstek een activiteit is waar een overheid garen bij spint. (Minister Koenders, met eerder militaire dan creatieve intelligentie, was dan ook lelijk op zijn ... getrapt, aldus het NRC-Handelsblad van 28 november 2009.) Hoe gaat het zwartwassen in zijn werk. Je geeft *als regering* ontwikkelingshulp aan een *regering* in Afrika. Zo'n Afrikaanse regering zit een beetje anders in elkaar dan de onze. Nog beroerder bedoel ik. Het belangrijkste onderscheid zit in het aantal strijkstokken waarover zo'n Afrikaanse regering beschikt. En daar zit m de kneep, die stijkstokken sturen het geld weer terug naar Europa en Amerika. Deels halfzwart, naar Shell bij voorbeeld, deels echt zwart, naar Zwitserland bij voorbeeld, en als het daar in het bankgeheim onderduikt is er sprake van *irreversible black money*. Als meneer de dictator uit Afrika moet vluchten is zijn eigen welvaart tenminste verzekerd.

Het kan altijd anders. Bij alle discussies wordt nogal eens wat vergeten, bij voorbeeld dat in Afrika de zon schijnt, en behoorlijk ook. Dus: in plaats van nieuwe kerncentrales, bouwen we een hoogspanningsnet; die masten kunnen niet zo makkelijk in de zak van een dictator of zijn kliek verdwijnen, daarvoor zijn ze te groot. En in plaats van wapens en parlementaire helicopters' sturen we energieparasolletjes, aan te schaffen met een micro-krediet. Natuurlijk mag de dictator zijn netwerk daar niet op loslaten, daar zal hij voor moeten tekenen, tekenen voor niet-ontvangst, van smeergeld dus, maar dat terzijde. Bovenop zo'n parasolletje zitten zonnecellen en eronder zit de afrikaner met zijn plantjes, zijn apparaatje, zijn schooltje, en een stopcontact waarmee hij ons in Europa van stroom voorziet. Hijzelf zit in de schaduw. Hij moet natuurlijk wel opletten dat hij zijn parasol tijdig oprolt of dichtklapt zodra een zandstorm zijn zonnecellen bedreigt. Want er is nog iets in Afrika in overvloed, zand. Merkwaardig dat het onze ontwikkelingssamenwerkingsambtenaren nooit is opgevallen. Zij dachten misschien dat dat zand er alleen toe diende om in hun ogen gestrooid te worden, maar dat bedoel ik niet. Plaats boven dat zand een zonnetrechter en eronder een steenvormpje en ziedaar, nee, niks ziedaar, er moet om bakstenen te kunnen maken natuurlijk nog een bindmiddel bij dat redelijk snel wil smelten. Met andere woorden, zodra zo'n bindmiddel ontwikkeld is, kan Afrika gaan bouwen. Dat wil zeggen stapelen, van stenen met een profiel, want cement blijft kostbaar.

Er is nog iets in Afrika: er ligt een gigantisch bleekveld in de zon. Als we tulpen en rozen heen en weer vliegen om te worden bijgekleurd, kunnen we lijkt mij ook katoen of alles wat anders met chloor gebleekt zou moeten worden via Afrika laten vliegen. *White Africa* ga ik die onderneming noemen. Met de winst ontwikkel ik energieparasolletjes, voor het moment dat kerosine op de bon gaat..... Wat een welvaart staat dat continent te wachten! Daar is geen Kopenhagen' meer voor nodig. Bent u het niet met me eens? Dan verandert u de datering van deze column maar in 1 april.

Uw columnist, V.L.